

Grodno, dnia 12 listopada 1920r.

D o

Tymczasowej Komisji Rządzącej

Litwy Środkowej

w W i l n i e.

Komisja Polityczna Rady Ludowej Powiatu Grodzieńskiego niniejszym zakłada protest przeciwko proklamowaniu przez Tymczasową Komisję Rządzącą przynależności powiatu grodzieńskiego do terytorjum wyborczego, na jakim mają być przeprowadzone wybory do Zebrania Ustawodawczego w Wilnie, nie zasięgając w tej mierze opinii miejscowego społeczeństwa ani nie będąc militarnie lub politycznie zwierzchnią tej ziemi władzą. Rada Ludowa, opiera swój protest przede wszystkim na nastroju ludności powiatu wyrażonym w tylokrotnie stosowanych do Rządu Polskiego aktach przejawu woli tej ludności, która żąda tylko jasnej i bezpośredniej inkorporacji do Rzeczypospolitej Polskiej, tymbardziej, że objęcie powiatu naszego przez władze polskie odbyło się w krwawej walce Armji Polskiej bezpośrednio z hordami bolszewickimi, a nie w jakiś inny sposób, zmuszający do tych czy innych politycznych aktów, niepokrywających się bezpośrednio z wolą ludności.

Zakładając ten uroczysty protest jednocześnie komunikujemy jego treść Rządowi Polskiemu dla poparcia jasnego stanowiska zajętego przez naszą ludność w sprawie inkorporacji powiatu Grodzieńskiego w granicę Rzeczypospolitej Polskiej. Protest powyższy jest wynikiem uchwały plenarnego posiedzenia Komisji Politycznej, odbytego w dniu 8 listopada 1920r.

w imieniu

Komisji Politycznej Polskiej Rady Ludowej Powiatu Grodzieńskiego:

(-) J. Cytarzyński,	(-) Konst. ks. Czetwertyński
(+) A. Zaboklicki,	(-) Dr. Aleksander Talhejm.
Wiceprezes Rady Ludowej	

SPRAWY POLITYCZNE I PLEBISCYTOWE.

Enuncjacja Tymczasowej Komisji Rządzącej w Wilnie zapowiada wybory do Sejmu Wileńskiego z Grodna i Lidy, wobec zajęcia tych terenów przez wojska i władze polskie, w 2 tygodnie później, niż w Wilnie, t.j. na 23 stycznia. Jednocześnie jednak członek Tymczas. Kom. Rządzącej p. Engel wyraził opinię, że sprawa ta będzie zdecydowana w porozumieniu z Rządem Polskim; że wypowiedzenie się ludności może się odbyć za pomocą głosowania pod gołym niebem. Jak to należy rozumieć? Rząd Polski w dalszym ciągu stoi na stanowisku, że Grodzieńszczyznę należy z pod plebiscytu wyeliminować; a jeżeliby się to nie udało, to niema planu, czy wypowiedzenie się ludności ma być bezpośrednie (zebranie pod gołym niebem) czy pośrednie (Sejm w Wilnie).

Spółeczeństwo w Grodnie przeciwko przyłączeniu Grodna do terytorjum wyborczego Litwy Srodkowej założyło protest do Tym. Kom. Rząd., który tu w odpisie załączam.

Stwierdzam większe zainteresowanie się Rządu Sprawą Grodzieńszczyzny . A więc:

- 1) Wyasygnowane zostały pieniądze na zapłacenie kwitów rekwizycyjnych;
- 2) Zapoczątkowano agitację plebiscytową;
- 3) Ministerstwo Apropowizacji wysyła sól, naftę i cukier;
- 4) Zainteresowano się akcją polityczną białoruską.

Tylko ze strony władz wojskowych nie czyni się nic dla naprawy złych stosunków między wojskiem i ludnością. Tymczasem jest to rzeczą konieczną. Ze to jest możliwym, świadczy fakt doskonałych stosunków takich w Słonimskim, gdzie żydzi nawet odzywają się z najwyższym uznaniem dla dowództwa wojskowego, które z nadzwyczajną energją i surowością tępi wszelkie nadużycia.

Pozwolę so-bię zanotować pewien ujemny fakt w zarządzeniach wojskowych, który pociągnął za sobą dość poważne rezultaty, mianowicie zbyt częste przenoszenie oddziałów grugich. W Grodnie Oddział II Sztabu armji III nawiązał stosunki ze społeczeństwem,

obznajmił się z terenem pracy pod względem terytorjalnym i osobo-
wym i obecnie Grodno opuszcza. Przyjdzie nowy oddział, który musi
wiele czasu i pracy zużyć na to, ażeby zacząć pracować. Jest to
zupełnie bezcelowe i bardzo szkodliwe. Według mego zdania oddzia-
ły II powinny być przywiązane do pewnych terytorjów, a nie do
Sztabów. Dlatego też uważałbym za konieczne dla dobra sprawy po-
zostawienie na miejscu Urzędującego obecnie w Grodnie Oddziału
II Sztabu Armji III, pomimo jej przeniesienia. -

Labrunel

ADJUTANT GENERALNY
Dz. 6/24/19 dla 28/XU 19 to

Stwierdzam większe zainteresowanie się Naczelnym Szefem Grodzian-
szczytu, który tu w obguście szefem.
Wytorjum wybranego Litwy Grodzkiej szefem protest do Tym. Kom.
Szefem szefem w Grodnie przeciwko przyłączeniu Grodno do te-
rednie (Szef w Wilnie).

- 1) Wyasygnowane zostały pieniądze na zapłacenie kwitów re-
kwizycyjnych;
 - 2) zapoczątkowano agitację plebiacytów;
 - 3) Ministerstwo sprawiaszki wysyła edy, naste i cukiery;
 - 4) Zainteresowane są skole polityczne szefem.
- Tylko ze strony władz wojskowych nie czyni się nic dla na-
prawy z tych stosunków między wojskiem i ludnością. Tymczasem jest
to rzecz konieczna. że to jest możliwym, świadczymy fakt dokony-
wanych stosunków takich w Słonimskim, gdzie był nawet ob-
cięcie a najwyższym warunkiem dla dowództwa wojskowego, które a nad-
zwyczajną energią i aurówścią tego wszelkie nadzwyczaj.

rozwoje co-bie zanotował pewien rżemny fakt w zarządzeniach
wojskowych, który podlega za sobą dał powstanie rzemny, misio-
wicie zbyt częste przenoszenie oddziałów szefem. W Grodnie ob-
dała II Sztabu armji III nawiazali stosunki ze szefem szefem.

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

178

INSTITUTE
ARCHIVES
New York